

BERGEN
KOMMUNE

ÅRSPLAN 2024 – 2025

Rosetårnet barnehage

Forord

Barnehagene i Bergen kommune utarbeider sine årsplaner i samsvar med kravene til årsplan slik de er beskrevet i barnehageloven og forskrifter. Ny rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver trådte i kraft fra 1.august 2017 og er en forskrift til barnehageloven.

Kvalitetsutviklingsplanen for kommunale barnehager 2018-2021 (24)

«Sammen for kvalitet – lek og læring» beskriver eiers lokale tilpasninger til rammeplanen og prioriteringer for gjeldende periode.

Hovedsatsningsområdet i kvalitetsutviklingsplanen er «Grunnlag for livslang læring i det 21. århundre». Planhierarkiet er synliggjort i modellen.

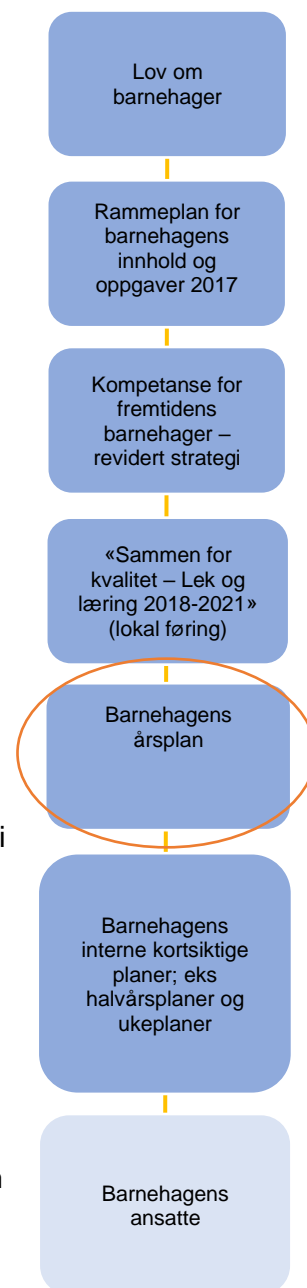
Årsplanverket til de kommunale barnehagene i Bergen kommune er delt i to:

- **Del en** beskriver mål og aktiviteter for årets satsinger og gir informasjon om hvordan disse følges opp, dokumenteres og vurderes. Årsplanen del en har et tidsperspektiv på 1 år og følger barnehageåret.
- **Del to** beskriver barnehagens satsninger og arbeid på et mer grunnleggende og generelt nivå. Årsplanens del to inneholder informasjon om hvordan barnehagen vil arbeide med danning gjennom omsorg, lek og læring for å fremme barns allsidige utvikling i samarbeid og forståelse med barns hjem. Videre redegjør barnehagen for hvordan det arbeides med progresjon i barnas pedagogiske tilbud gjennom hele barnehageløpet.

Som barnehageeier er vi ansvarlig for at barn i våre barnehager får en god start på et livslangt læringsløp. Godt planleggingsarbeid gjennom felles planmaler er utgangspunkt for utnyttelse av kollektiv kapasitet. Årsplanen utarbeides i samarbeid mellom barnehagens ansatte, barn og foreldre og danner grunnlag for pedagogisk innhold, aktiviteter og samhandling gjennom året. Årsplanen er et arbeidsredskap for personalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen gir informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til myndighetsnivåene, barnehagens samarbeidspartnere og andre interesserte.

BERGEN KOMMUNE

Etat for barnehage

Innhold

Visjon og mål	5
Visjon – En mangfoldig barnehage av høy kvalitet for alle barn	5
Verdier	5
Mål	5
1.0 Barnehagens innledning	6
1.1 Struktur og organisering	6
1.2 Metodevalg	6
1.3 Kjerneverdier	7
1.3.1 Ser barnet	7
1.3.2 Varme	8
1.3.3 Inkluderende	8
2.0 Livsmestring for det 21. århundre – medvirkende barn i lek og læring	9
2.1 Tilknytning	9
2.2 Lek	9
2.3 Læring	10
2.4 Barns medvirkning	11
2.5 Vennskap og felleskap	11
2.6 Mangfold	11
3.0 Barnehagens tema/prosjekt	13
3.1 Fagområder	13
3.2 Språk som basiskompetanse	13
3.3 Matematisk kompetanse	14
3.4 Digitale verktøy	14
3.5 Årshjul 2024-2025	15
4.0 Barnehagen som lærende organisasjon	18
4.1 Barnehagens utviklingsarbeid	18
4.2 Dokumentasjon, vurdering og oppfølging	18
4.2.1 Dokumentasjon	18
4.2.2 Vurdering	19
4.2.3 Oppfølging	19
4.3 Barn og foreldres medvirkning i utviklingsarbeidet	19
I. Barnesyn og lærings syn	20
II. Pedagogisk relasjonskompetanse	20

III.	Danning gjennom omsorg, lek og læring	20
IV.	Progresjon i barnehagens pedagogiske innhold	21
V.	Overganger	22
a.	Tilvenning i barnehagen	22
b.	Overganger og sammenheng innad i barnehagen	22
c.	Samarbeid og sammenheng med skolen	22
VI.	Foreldremedvirkning	23
VII.	Bærekraftig utvikling	23
VIII.	Psykososialt barnehagemiljø	24
IX.	Barns seksuelle helse	24

Visjon og mål

Visjon – En mangfoldig barnehage av høy kvalitet for alle barn

I en mangfoldig barnehage av høy kvalitet skal barn få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter med utgangspunkt i egne forutsetninger og interesser.

Verdier

Det er utviklet et verdigrunnlag som skal sikre det enkelte barn trygghet, læring og utvikling i hverdagen. Verdigrunnlaget består av *varme, ser barnet og inkluderende*. Verdiene gir retning for det pedagogiske arbeidet og samhandlingen med barn og foresatte. Barnehagene beskriver i kapittel 1 hva de legger i disse verdiene.

Mål

Bergen kommune ønsker som eier å gi retning for de kommunale barnehagene gjennom målsettingen:

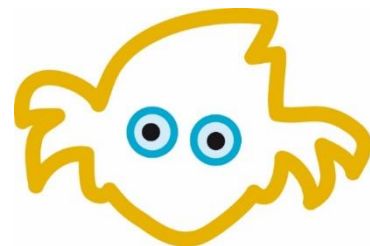
Livsmestring for det 21. århundre – medvirkende barn i lek og læring

Grunnlaget for trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd legges i tidlig barndom og barnehagen har en sentral plass i dette. Livsmestring handler også om å møte motstand, håndtere utfordringer og være utholdende. Våre barnehager skal kjennetegnes ved at barnet:

- Opplever vennskap og fellesskap
- Erfarer trygghet og tilknytning til personalet
- Opplever spenning og glede i variert lek
- Er aktivt og medskapende i lek og læring
- Bruker sin kreativitet og søker utfordringer i lek og læring
- Blir møtt på sine uttrykk, sin undring og utforskertrang
- Opplever en barndom preget av mangfold, likeverd og respekt
- Utvikler sin språkkompetanse og sin matematiske kompetanse

1.0 Barnehagens innledning

Velkommen til Rosetårnet barnehage. Vår godt etablerte barnehage holder til på Nygårdshøyden i et ærverdig gammelt bygg, som har både sjarm og sjel. De fleste i personalgruppen har jobbet lenge i barnehagen, og vi er stolte av å ha en jevn fordeling av menn og kvinner blant personalet. Musikk og sang har etter hvert blitt vår barnehages største kilde til glede, inkludering, fellesskap og språk - og med flere musikere i personalet, blomstrer også barnas musikkutfoldelse.

1.1 Struktur og organisering

Rosetårnet barnehage har til sammen 39 plasser, fordelt som 13 plasser for barn under 3 år, og 26 plasser for barn over 3 år. Vi er organisert i tre avdelinger: Tryllefløyten (1-2 år), Bingen (2-4 år) og Loftet (3-6 år).

Mellomavdelingen er skilt fra småbarnsavdelingen bare med en foldevegg, og det er daglig tett samarbeid mellom de to avdelingene. På Loftet går de eldste barna. Her har vi store, gode lokaler, førskolegruppe og et godt utvalg instrumenter. Rosetårnet barnehage har en kompetent, erfaren og faglig sterk personalgruppe. Det er viktig for oss at alle skal kjenne alle i barnehagen, derfor samarbeider vi godt på tvers av avdelingene.

Barnehagen er åpen fra kl.07.30 til kl.16.30.

1.2 Metodevalg

ICDP (International Child Development Program): Bergen kommune har valgt ICDP som et forebyggende program som har som mål å styrke omsorgen og oppveksten for barn og unge. Det retter seg mot omsorgsgivere og skal styrke deres omsorgskompetanse. Programmet vurderes å være i tråd med rammeplanens grunnsyn og verdier. Vi har nå to sertifiserte ICDP-veiledere blant personalet.

Programmet er delt opp i åtte tema for godt samspill:

- Vis at du er glad i barnet
- Se og følg barnets initiativ
- Ta del i barnets følelser
- Gi ros og anerkjennelse
- Felles oppmerksomhet – felles opplevelse
- Gi mening
- Utvid med forklaring
- Sette positive grenser

Avdelingene arbeider systematisk med temaene gjennom året, og ICDP er en viktig del av vår plan for et godt psykososialt barnehagemiljø. Innholdet i hvert tema dokumenteres i avdelingenes månedsplaner. Alle ansatte i barnehagen har kunnskap om ICDP og bruker denne metoden i samspillet med barna. For mer informasjon; <https://www.icdp.no/hva-er-icdp>

Musikk har en stor plass i Rosetårnet barnehage! Musikk er kilden til fellesskap, språk, mestring og glede! Barnehagen har vært med i prosjektet fra musikk til språk og er nå sertifisert som en «Syngende barnehage». Med vår mangfoldige brukergruppe opplever vi at gjennom sang og musikk blir språkbarrierer minimert, og vi har funnet vår arena hvor vi er likeverdige og alle kan bidra til fellesskapet. Blant personalet er det flere profesjonelle musikere – og vi har vårt eget «husband» som ofte spiller på fellessamlinger og arrangementer.

1.3 Kjerneverdier

«Verdiene gir retning for det pedagogiske arbeidet og samhandlingen med barn og foresatte.»

1.3.1 Ser barnet

«Vi ser det enkelte barns egenverdi. Barnet gis gode betingelser for læring og utvikling basert på vår anerkjennende væremåte.»

I Rosetårnet betyr dette at:

- Vi ser når barnet trenger trøst og et fang å sitte på.
- Vi ser når barnet trenger hjelp til å regulere følelsene sine.
- Vi gleder oss i lag med barnet.
- Vi ser når barnet trenger hjelp til å komme inn i lek.
- Vi viser interesse for barnets liv også utenfor barnehagen.

1.3.2 Varme

«Vi gir barnet omsorg og trygghet. I møte med barn skal vår hjertevarme gi næring og vekstmulighet.»

I Rosetårnet betyr dette at:

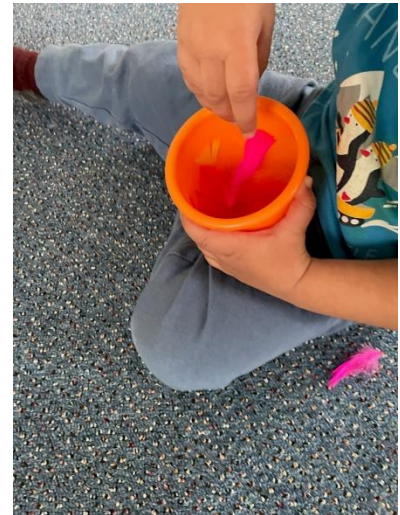
- Personalet er nærværende og sensitive i møte med barna.
- Personalet har åpne armer, gode klemmer og ledige fang ved behov.
- Personalet er engasjert i lek, aktiviteter og samtaler med barna.
- Musikk, sang og latter er en stor del av vår hverdag.
- Personalet møter barnas følelser med anerkjennende kommunikasjon og veileder barna til å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser.

1.3.3 Inkluderende

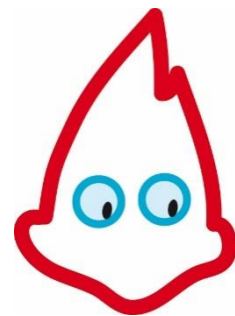
«Vi skaper gode relasjoner, der alle barna blir sett og bekreftet. Det enkelte barn skal oppleve gleden av å tilhøre små og store fellesskap.»

I Rosetårnet betyr dette at:

- Lek og aktiviteter tilrettelegges utfra enkeltbarns og gruppens behov.
- Personalet tar vare på barnas initiativ, behov og ønsker.
- Personalet støtter barn inn i lek med andre barn.
- Personalet setter positive grenser og gir handlingsalternativer.

2.0 Livsmestring for det 21. århundre – medvirkende barn i lek og læring

2.1 Tilknytning

I Rosetårnet barnehage er vi opptatt av at alle barn skal oppleve trygg og god tilknytning. Trygg tilknytning er avgjørende for barnas trivsel i barnehagen, og legger grunnlaget for videre utvikling og læring.

Mål: Alle barna skal ha god og trygg tilknytning til personalet og andre barn på avdelingen.

Kjennetegn:

- Personalet er sensitive, nærværende og anerkjennende.
- ICDP brukes aktivt i det daglige arbeidet med barna.
- Barnehagen legger aktivt til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet, som grunnlag for trivsel, glede og mestring.
- Sang og musikk brukes som metode for å skape tilknytning.

Personalet skal:

- Være ansvarlige for å bygge trygge og gode relasjoner til hvert enkelt barn.
- Legge til rette for at alle barna opplever trygghet, trivsel og tilhørighet i barnehagen.
- Inspirere, støtte og tilrettelegge for gode relasjoner i lek og aktiviteter.
- Arbeide aktivt med å skape et godt fellesskap gjennom sang og musikk.

2.2 Lek

«Barn lærer mest i leken - sammen med andre, fordi det er i leken de opplever verdifulle øyeblikk (lek på egne premisser).»

Lek er viktig for barns utvikling av sosiale ferdigheter som samspill, samarbeid, forhandlinger, kompromiss, tilpasning og det å dele. Ifølge rammeplanen skal leken ha en sentral plass i barnehagen – og personalet er med på å skape rom og trygghet for at vennsksapsrelasjoner kan dannes gjennom leken.

Når personalet er medlekkende i barns lek, bidrar de til at leken blir mer varig og mer sosialt avansert. Leken skal være en arena for barns utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. (Øhman,2023)

Mål: Leken er en inkluderende arena hvor alle barn opplever trygghet, tilhørighet og mestring.

Kjennetegn:

- Leken har en sentral plass i barnehagen.
- Lekens egenverdi er anerkjent.
- Leken skal være indre motivert hos barna og de er selv aktive pådrivere.
- Barna møter et rikt og mangfoldig lekemiljø som inspirerer til utforskning og læring.

Personalet skal:

- Være sensitive og tilstedeværende
- Utvikle egen og barnas lekekompetanse
- Skape magi, glede og spenning i leken
- Fremme et inkluderende og inspirerende lekemiljø
- Observere, støtte, delta i og berike leken på barnas premisser

2.3 Læring

«I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. [...] Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. [...] Barna skal få bruke hele kroppen og alle sine sanser i sine læringsprosesser» (Kunnskapsdepartementet, 2017)

Barn lærer gjennom erfaringer, opplevelser og utforskning av omgivelsene. Barnehagen skal styrke barns formelle og uformelle læringsssituasjoner. De formelle læringsssituasjonene er planlagte og voksenstyrt. De uformelle læringsssituasjonene er knyttet til hverdagsaktiviteter, lek og annen samhandling – de er spontane og gjerne styrt av barna selv. Kvaliteten på samspillet mellom barn og voksen har betydning for barns læring og utvikling. Barnets egne interesser og spørsmål danner grunnlaget for læringsprosesser og temaer i barnehagen. Gjennom å vektlegge en anerkjennende væremåte, oppnår vi kvalitet over samspillet.

Personalet skal:

- Ta barnas uttrykk på alvor ved å gi dem mulighet for å medvirke og påvirke leke- og læringsmiljøet.
- Være bevisst barnas nonverbale – og eget nonverbale språk
- Være anerkjennende, nærværende og engasjert
- Aktivt fremme utvikling og læring gjennom hele barnehagehverdagen.
- Støtte barnas utforskning, undring og skapertrang i alle hverdagssituasjoner.
- Tilpasse lekemiljø slik at barna får bruke hele kroppen og alle sansene sine.

2.4 Barns medvirkning

Barns rett til medvirkning er nedfelt i FNs barnekonvensjon – som igjen er videreført i norsk lov.

Barnehagens formålsparagraf, § 3: «**Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt med dets alder og modenhet**» (Barnehageloven, 2005.)

Medvirkning krever voksne som viser respekt for barns uttrykksformer og perspektiv. Personalets evne til å fange opp barnas kroppslige, verbale og andre nonverbale uttrykk er avgjørende for barnas medvirkning.

«Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnets alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov. Også de yngste barna og barn som kommuniserer på andre måter enn gjennom tale, har rett til å gi uttrykk for sine synspunkter på egne vilkår» (Kunnskapsdepartementet, 2017, s.27)

Kjennetegn:

- Anerkjennende, sensitive og trygge voksne
- Smågrupper
- Barna skal få uttrykke seg
- Barna skal oppmuntres til å undre seg – og stille spørsmål
- Personalet er bevisst sitt verbale – og nonverbale språk

2.5 Vennskap og felleskap

Vi er relasjonsvesener – vennskap og fellesskap er viktig i barns liv. Alle trenger opplevelsen av et «vi» - og kjenne seg som en del av noe større. I barnehagen vår har vi fokus på vennskap og fellesskap gjennom lek, aktiviteter og felles opplevelser – og vi bruker mye musikk i arbeidet vårt. Sang og musikk skaper samhold i barnegruppen – og er en arena hvor alle kan delta utfra sine forutsetninger. Et nærværende og sensitivt personale er essensielt for å skape god tilknytning, trygghet, vennskap og fellesskap.

2.6 Mangfold

Mangfold i barnehagen refererer til en bred variasjon og representasjon av ulike kulturer, etnisiteter, språk, religioner, familiebakgrunner, evner og funksjonsnivåer blant barn. Dette innebærer å anerkjenne og

verdsette ulikheter og fremme inkludering og respekt for alle. Vi i Rosetårnet barnehage ønsker å være med på å gjøre mangfoldet blant våre barn synlig og anerkjent.

Kjennetegn:

- Personalet ser på mangfoldet med respekt og likeverd.
- Gjennom samarbeid med hjemmet, skaffe oss kunnskap og forståelse for barnet og familiens kulturuttrykk.
- Personalet ser på barnet og familien som en ressurs.
- Fremme språklig mangfold og barnas morsmål (hjertespråk) som en ressurs.
- Tilrettelegge det fysiske miljøet for å støtte barnas ulike referanserammer.
- Personalet viser interesse for, og bruker sang og musikk fra ulike kulturer, samt læring av enkle ord på ulike språk.

3.0 Barnehagens tema/prosjekt

3.1 Fagområder

3.2 Språk som basiskompetanse

Gjennom dialog og samspill skal alle barn få muligheten til å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. De skal få utforske og utvikle sin språkforståelse og språkkompetanse – ved å ta i bruk et mangfold av kommunikasjonsformer, dette gjelder også nonverbal kommunikasjon.

Mål: Barnehagen skal skape et inkluderende språkmiljø der alle barna får muligheten til å oppleve glede ved å ta i bruk eget språk i kommunikasjon med andre.

De yngste barna er avhengig av samtalen for å utvikle språk og glede i å kommunisere med omgivelsene (Høigård, 2006) I en samtale snakker man med hverandre og lytter vekselvis. Man bytter på oppmerksomheten og bidrar med innspill. I samtalen kan barnet få nærhet, kontakt og bekreftelse. Ved hjelp av denne – lærer de om seg selv og omverdenen.

Vårt felles fokus er musikk - vi er en syngende barnehage som bruker mye musikk i hverdagen. Det å ha et felles språk som gir barn en følelse av å være like, mestre likt og ha en positiv opplevelse i et fellesskap, er viktig for barnet. Språket til et lite barn er i en enorm utvikling de første årene, og barn lærer ved hjelp av imitasjon fra miljøet rundt dem. Musikk inneholder elementer som vi tenker er viktige når vi skal lære barn språk. Et ord eller en setning har en oppbygging som inneholder rytme, tempo og dynamikk. For barn som skal lære ett eller flere språk, vil musikken være et godt hjelpemiddel til å fremme god språkutvikling. (Skogmo, H. A., Olsen, L. K., Grønli, G. N., Hårberg, G. B. (2018))

Gode musikkopplevelser skaper grobunn for læring – og språket «lures» inn i hjernen på en lekende og uanstrengt måte. I smågrupper og sammen med alle vil vi ha felles fokus på kjente sanger og språkposer – og samtidig introdusere nye fortellinger og sanger som vi leser, synger, dramatiserer og samtaler om. Hvilke eventyr og sanger vi har fokus på – er med utgangspunkt i hva barna selv blir interessert i.

«Voksne er de viktigste språkmodellene. For at barn skal utvikle seg språklig, må de oppleve trygghet og bli sett og hørt av de voksne.» Marit Egeberg, spesialpedagog.

3.3 Matematisk kompetanse

Matematikk i barnehagen handler om å oppdage, utforske og skape strukturer – og hjelper barna til å forstå sammenhenger i naturen, samfunnet og universet. Barnehagen skal synliggjøre sammenhenger og legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagligliv, teknologi, natur, kunst og kultur – og ved å være kreative og skapende. (Rammeplanen, s.53)

Mål: Barna skal få kjennskap til - og erfaringer med matematiske sammenhenger.

Kjennetegn

- barna oppdager og undrer seg over matematiske sammenhenger
- barna leker og eksperimenterer med tall, mengde og telling – og får erfaring med ulike måter å uttrykke dette på
- barna bruker kroppen og sansene for å utvikle romforståelse
- barna opplever matematikkglede
- gjennom sanger, musikk, språkposer, formjakt, spill, rydding, borddekking, m.m. får barna erfaring med matematikk i hverdagen

Personalet skal

- Bruke matematiske begreper reflektert og aktivt
- Bruke bøker, spill, musikk, digitale verktøy, naturmaterialer, leker og utstyr for å inspirere barna til matematisk tenkning
- Styrke barnas nysgjerrighet, mattematikkglede og interesse for matematiske sammenhenger med utgangspunkt i barnas uttrykksformer
- Stimulere og støtte barnas evne og utholdenhet i problemløsning

3.4 Digitale verktøy

Barnehagens bruk av teknologi/digital verktøy skal hjelpe barna med å lære og skape et mangfoldig og stimulerende læringsmiljø i samsvar med rammeplanens mål for alle barn.

Personalet skal:

- Være aktive deltakere sammen med barna når vi benytter digitale verktøy som for eksempel Bee-Bot, digitalt mikroskop, i Pad/kamera m.m.
- Tilrettelegge for at alle barn får muligheten til å delta i lek, læring og kreativ utfoldelse gjennom digitale uttrykksformer.
- Bli kjent med ulike digitale hjelpemidler vi tar i bruk i barnehagen.
- Være kritisk til bruk av digitale medier og kontinuerlig vurdering av relevant og passende innhold for barna.
- Bruke digitale verktøy til å søke informasjon på det barna er nysgjerrig på eller ønsker å lære om; for eksempel dyr og lyder de lager.
- Gi barna felles opplevelser og referanser gjennom kvalitetsfilmer som er nøye vurdert.
- Videreutvikle bruken av fotodokumentasjon som et verktøy for refleksjon sammen med barna, foresatte og personalet.

3.5 Årshjul 2024-2025

	Aktivitet	Hva gjør vi?
August	ICDP Tilvenning Planleggingsdag 14. august Foreldremøte 20.august	ICDP «tomten» Oppstartsamtaler med nye foresatte Kapittel 8 i barnehageloven (Psykososialt barnehagemiljø) gjennom hele året
September	ICDP Brannvernuka uke 38 Tema: Høst. Familie og hjem. Planleggingsdag 09.september	ICDP «tomten» Forberedelser til foreldresamtaler: Observasjoner og sosiogram Foreldresamtaler
Oktober	ICDP Tema: Inkludering og fellesskap FN- dagen 24. oktober	Tema 1: Vis positive følelser og at du er glad i barnet Foreldresamtaler

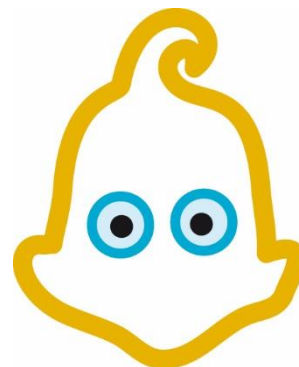
		<p>Tema «se meg, hele meg» - om barnet og kroppen –hva er barn opptatte av uavhengig hvor de bor? Familie, likeverd, stolthet over den du er.</p> <p>Foreldrearrangement</p>
November	<p>ICDP</p> <p>Prosjekt: Lek</p> <p>Planleggingsdag 01. november</p>	<p>Tema 2: Juster deg til barnet og følg dets initiativ</p> <p>barns medvirkning</p>
Desember	<p>ICDP</p> <p>Adventsamlinger</p> <p>Lucia 13. desember (foreldrearrangement)</p> <p>Julesammenkomst med foreldre 18. desember</p>	<p>Tema 3: Snakk med barnet og prøv å få i gang en «følelsesmessig samtale»</p> <p>Tema: juletradisjoner Hver mandag har vi adventsamling.</p>
Januar	<p>ICDP</p> <p>Planleggingsdag 31. januar</p>	<p>Tema 4: Gi ros for det barnet klarer å gjøre og vis anerkjennelse</p> <p>Tema: vinter</p>
Februar	<p>ICDP</p> <p>Samenes nasjonaldag 6. februar</p> <p>Markere morsmålsdagen 21. februar</p>	<p>Tema 5: Hjelp barnet til å samle oppmerksomheten sin</p> <p>Bruke flerspråklige fortellinger og sanger.</p>
Mars	<p>ICDP</p> <p>Tema: Vår Karneval 7. mars</p> <p>Barnehagedagen 10. mars</p>	<p>Tema 6: Gi mening til det barnet opplever av omverden</p> <p>Starte dyrking av blomster og grønnsaker.</p>

April	ICDP Tema: Forebygging av mobbing Prosjekt "Verdens bokdag" 23.april Skolebesøk for førskolebarn	Tema 7: Utdyp og gi forklaring når du opplever noe sammen med barnet Fokus på utelek (regeltek, sosialt samspill, m.m.) Lese bøker daglig, besøke bibliotek og avslutte med verdens bokdag Forberedelser til foreldresamtaler: Observasjoner og sosiogram Foreldresamtaler
Mai	ICDP Tema: demokrati Grunnlovsdagen 17. mai Intern tilvenning Planleggingsdag 30. mai	Tema 8: Den regulerende dialogen (A+B) Hva betyr demokrati i barnehagen? 13.mai har vi mai leker
Juni	ICDP Evaluering av året som har vært Tema: sommer Besøk for nye barn Sommerfest med avslutning for førskolebarna 12.juni	Tema 8: Den regulerende dialogen (C+D) Avtales med avdelingen
Juli	Feriestengt	Uke 28, 29 og 30

(Med forbehold om endring)

4.0 Barnehagen som lærende organisasjon

4.1 Barnehagens utviklingsarbeid

Det pedagogiske arbeidet i barnehagen skal systematisk planlegges, dokumenteres og vurderes. «Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppe, og dokumentasjonen skal synliggjøre hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen» (jf. kvalitetsutviklingsplanen)

I barnehageåret 2024-2025 skal barnehagen ha fokus på lek og flerspråklig barnehagemiljø og hvordan få dette til systematisk i barnehagen og på avdelingene.

Vi bruker metoden IGP (Individuelt, Gruppe, Plenum) i dette arbeidet. Personalet skal reflektere individuelt, i gruppe og dele refleksjonene i plenum i forhold til det temaet vi jobber med. I år kommer vi til å knytte kompetansepakker fra UDIR opp mot våre fokusområder. Hensikten er å videreutvikle barnehagens samlede kompetanse knyttet til lek og flerspråklig barnehagemiljø.

4.2 Dokumentasjon, vurdering og oppfølging

4.2.1 Dokumentasjon

Barnehagen vurderer det pedagogiske arbeidet kontinuerlig. Det betyr at arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Målet er å sikre at barna får et godt tilbud som er i samsvar med intensjoner i lov- og rammeplan.

Kjennetegn:

- Observasjoner
- Praksisfortellinger
- Bilder og tekst
- Ukeplan
- Barnesamtaler
- Brukerundersøkelse
- Foreldresamtaler
- Barnehagens årsplan
- Vigilo

4.2.2 Vurdering

Målet vårt er å hele tiden være i utvikling og forbedre oss. Vurderingsarbeidet bygger på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i. Felles refleksjoner over det pedagogiske arbeidet gir utgangspunkt for videre planlegging og gjennomføring. Ved å lære av egen praksis bidrar vi til å utvikle barnehagen som pedagogisk virksomhet.

Kjennetegn:

- Avdelingene evaluerer kontinuerlig på avdelingsmøter, personalmøter og planleggingsdager. I tillegg jobber vi med vurdering på ledermøter.
- Barnesamtaler
- Foreldresamarbeid og SU møter
- Foreldreundersøkelse

4.2.3 Oppfølging

Styrer og de pedagogiske lederne har ansvar for at vurderingsarbeidet blir fulgt opp. På avdelingsmøter og personalmøter blir endringer i praksis diskutert og lagt inn i planer.

Styrer har medarbeidersamtaler med hvert enkelt ansatt.

Pedagogisk leder har ansvar for foreldresamtaler.

Vi følger også opp foreldreundersøkelsen. F.eks.: Hva er foreldrene fornøyd med? Hva kan vi gjøre bedre?

Hvert år har vi kvalitetsoppfølging i regi av Bergen kommune. Annet hvert år har vi oppfølging på dialogsamtale av fagrådgiver og områdeleder.

4.3 Barn og foreldres medvirkning i utviklingsarbeidet

Foreldre inviteres til å delta i ulike prosesser i barnehagen, slik at de oppnår en bedre forståelse for barnas hverdag og kan medvirke på meningsfulle måter. Alle foresatte gis mulighet til å dele sine synspunkt på vår virksomhet gjennom foreldremøter, SU, brukerundersøkelser, dialog i daglige møter med personalet, og gjennom barnas utviklingssamtaler.

Barnehagens samarbeidsutvalg (SU) og foreldreråd medvirker i utviklingsarbeidet, gjennom deltagelse i møter.

Ansatte i barnehagen samtaler med enkeltbarn og barnegrupper og observerer barna for å kartlegge deres opplevelse av egen hverdag, innholdet i denne og deres mulighet for medvirkning.

Del to

I. Barnesyn og læringsyn

Vi ser på barn som selvstendige individer, med egne tanker, følelser og meninger. I vårt humanistiske menneskesyn anerkjenner vi barndommen, og barnet som et selvstendig individ med iboende egenskaper og muligheter. Derfor skal alle barn i vår barnehage møte sensitive og lydhøre voksne som anerkjenner barns egne opplevelser og følelser. Dette henger nært sammen med våre kjerneverdier; se barnet, varme og inkluderende.

Personalet er bevisst på at alle barn skal gis mulighet til å utvikle en god selvfølelse. Barna skal møte støttende voksne som legger grunnlaget for at barnet nå og videre i livet utvikler en tro på og aksept for seg selv som et verdifullt menneske.

Personalet er bevisst på hva barna er opptatt av, og tar utgangspunkt i dette for å legge til rette for meningsfulle erfaringer. Lekende læring er grunnlaget for utforskning og bearbeidelse av inntrykk. Leken er barnas viktigste aktivitet - gjennom lek og vennskap utvikler barn språk og sosial kompetanse.

II. Pedagogisk relasjonskompetanse

Pedagogisk relasjonskompetanse innebærer sosial kompetanse, refleksjonsevne og faglig kompetanse. Den pedagogiske relasjonskompetansen kommer til uttrykk gjennom språk og handlinger i møte med barn. Den voksne har alltid hovedansvaret relasjonen «voksen – barn». Personalet er støttende i barns læringsprosess. Kompetente, nærværende og sensitive voksne er en forutsetning for arbeidet med pedagogisk relasjonskompetanse i barnehagen.

Personalet skal arbeide bevisst for å sikre et trygt og godt psykososialt miljø for alle barn i barnehagen. Vi bruker metoden ICDP, som bygger på åtte temaer for godt samspill, samt musikk og sang i det daglige, pedagogiske arbeidet vårt.

III. Danning gjennom omsorg, lek og læring

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling».
(Kunnskapsdepartementet, 2017)

Danning

Danning er at «jeg'et» skal flettes sammen med de andre i verden. Reflektere over kunnskapen og forstå seg selv i lys av andre. Danning er en livslang læringsprosess som utvikles gjennom omsorg, lek og læring. En forutsetning for danning er samhandling mellom barn-barn og barn-voksen. Personalet skal bidra til at barna gjennom lek, samspill, utforskning

og dialog utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer (Kunnskapsdepartementet, 2017)

Omsorg

Rammeplanen fastslår at omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger (Kunnskapsdepartementet, 201, s.197).

Omsorg i barnehagen handler om relasjonen mellom den voksne og barnet, og barna seg imellom. Den omsorg et barn møtes med og viser selv, er med på å danne grunnlag for barnets utvikling av empati, respekt og toleranse. Dette forplikter oss voksne i barnehagen til å vise åpenhet og oppmerksomhet overfor det unike hos hvert enkelt barn. Omsorg styrker barnets forutsetninger for å utvikle tillit til seg selv og andre, og for å utvikle gode relasjoner. I et omsorgsfullt miljø vil barn gradvis lære å ta større ansvar for seg selv og fellesskapet.

Læring

«I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. (...) Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. (...) Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser» (Kunnskapsdepartementet, 2017)

Barn lærer gjennom opplevelser, erfaringer og utforsking av omgivelsene. Barnehagen skal styrke barns formelle og uformelle læringssituasjoner. De formelle er planlagte læringssituasjoner og voksenstyrte. De uformelle læringssituasjoner er spontane og gjerne styrt av barna, de er knyttet til hverdagsaktiviteter, lek og annen samhandling. Kvaliteten på samspillet mellom barn og voksne har betydning for barns læring og utvikling.

Barnets egne interesser og spørsmål danner grunnlaget for læringsprosesser og temaer i barnehagen. Gjennom å vektlegge en anerkjennende væremåte oppnår vi kvalitet over samspillet.

Omsorg i barnehagen handler om at barna skal få sine primærbehov dekket. Barna skal føle seg trygg og ivaretatt, samtidig skal de få utfordringer tilpasset sin utvikling.

Personalet anerkjenner barndommens og lekens egenverdi når vi planlegger barnehagehverdagen.

IV. Progresjon i barnehagens pedagogiske innhold

Alle barn skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får variert leke-, aktivitets- og læringsmuligheter (Utdanningsdirektoratet, s.44).

Progresjon betyr utvikling eller fremskritt. Med progresjon i barnehagens pedagogiske innhold menes det at alle barna opplever gode mestringsopplevelser. Det handler om at barna skal få nye og varierte utfordringer tilpasset sitt utviklingsnivå, modenhet, alder og

interesser. Personalet utvider og bygger videre på de interesser og ferdigheter som barnet allerede har.

Det pedagogiske innholdet i barnehagen bygger særlig på rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.

V. Overganger

a. Tilvenning i barnehagen

«Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og andre barn» (Kunnskapsdepartementet, 2017)

Tilvenning er å bli gradvis kjent og trygg i de nye omgivelsene. Å begynne i barnehagen er en stor omstilling for et barn og barnets familie. Barnet og deres foresatte skal bli kjent med personalet, de andre barna og nye rutiner. Tilvenningsperioden skal alltid tilpasses det enkelte barnet. Foresatte har mye kunnskap om sitt barn og det er derfor viktig med et godt samarbeid for å sikre en best mulig tilvenning. Vi oppfordrer foresatte til å besøke barnehagen sammen med barnet før oppstart.

Vi har flere ulike overganger i løpet av barnehagetiden:

- Ny i barnehagen
- Overgang innad i barnehagen / fra annen barnehage
- Overgang mellom barnehage og SFO / skole

b. Overganger og sammenheng innad i barnehagen

«Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe». (Utdanningsdirektoratet, 2017 s. 33)

Når barnet blir eldre og skal bytte avdeling, er det viktig at barnet får god tid i forveien til å bli kjent med sin nye avdeling. Dette gjør vi ved å gå på hyppige besøk, ha fellessamlinger og å være sammen i uteleken.

c. Samarbeid og sammenheng med skolen

I § 2 a i barnehageloven står det at barnehagen har: «Plikt til å samarbeide med skolen om overgangen fra barnehage til skole. Barnehagen skal samarbeide med skolen om barnas overgang fra barnehage til skole og skolefritidsordning, jf. opplæringsloven § 13-5 og friskolelova § 5-5. Samarbeidet skal bidra til at barna får en trygg og god overgang»

Vi samarbeider med ulike skoler hvert år. I løpet av våren deltar vi på informasjonsmøter aktiviteter på de aktuelle skolene.

VI. Foreldremedvirkning

«Barnehagen i samarbeid og forståelse med hjemmet skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling». (Barnehageloven § 1).

I Rosetårnet barnehage er vi opptatt av et nært og godt samarbeid med foresatte, med barnas beste i fokus. Gjennom åpen og positiv dialog ønsker vi å få til et tett og godt samarbeid med foresatte. Vi ønsker å invitere foresatte inn i vår barnehagehverdag. Den daglige kommunikasjonen med hjemmet står sterkt hos oss. Vi ønsker å skape en trygghet for foresatte og på den måten legge til rette for en arena hvor de får oppleve tillit, respekt og muligheten til å engasjere seg i barnehagehverdagen.

«Samarbeidsutvalget (SU) skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ» (Utdanningsdirektoratet, 2017, s. 29)

SU medvirker i utviklingsarbeidet gjennom deltagelser i møter. Alle foresatte gis mulighet til å dele sine synspunkt på vår virksomhet gjennom brukerundersøkelser, dialog i daglige møter med personalet og gjennom barnas utviklingssamtaler i løpet av året.

VII. Bærekraftig utvikling

«Bærekraftig utvikling handler om at mennesker som lever i dag, får dekket sine grunnleggende behov uten å ødelegge fremtidige generasjoners mulighet til å dekke sine. Det handler om å tenke og handle lokalt, nasjonalt og globalt. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå at dagens handlinger har konsekvenser for fremtiden.» (Rammeplanen, 2017, s. 10)

Rosetårnet barnehage har som prinsipp å styrke bærekraftig utvikling gjennom at barn får tidlige erfaringer med og kunnskap om sammenhenger i naturen, hvordan mennesker påvirker verden og hvordan vi kan ta gode miljøvalg.

Vår intensjon er at barna skal få møte naturen som en viktig forutsetning for liv, mat og helse. Barna skal få lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Vi skal bidra til at barna kan forstå at dagens handlinger har konsekvenser for fremtiden. Barna skal tidlig få innsikt i hvor maten vår kommer fra, og hva vi trenger for at planter skal vokse. Barna skal være aktive deltakere i prosessene og de voksne skal ta hensyn til barnets idéer og interesser.

Kjennetegn:

- Lage vekstkasser sammen med barna
- Lære barna om ulike vekster
- Kildesortering
- Høste ulike vekster sammen med barna
- Bruke naturen i nærområdet vårt aktivt

- Oppmuntre til å fremsnakke seg selv og andre (psykisk helse)
- Øve på å ta andres perspektiv (ta vare på hverandre)
- Barna skal få en begynnende forståelse av å ta vare på leker og utstyr

VIII. Psykososialt barnehagemiljø

Det er forankret i Barnehageloven at alle barn har rett til et trygt og godt barnehagemiljø. I dette ligger det at alle ansatte i barnehagen er forpliktet til å gripe inn når et barn i barnehagen utsettes for krenkelser, og videre at barnehagen skal jobbe forebyggende for å skape et varmt og inkluderende fellesskap.

Under plikten til å sikre at barn og unge har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø, følger det fire delplikter:

- plikten til å følge med
- plikten til å melde
- plikten til å undersøke
- plikten til å sette inn egnede tiltak

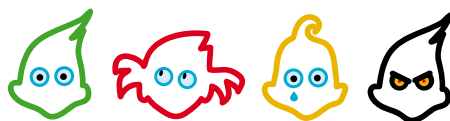
Arbeidet med det psykososiale barnehagemiljøet er et kontinuerlig arbeid som er retningsgivende for barnehagens kvalitetsutviklingsarbeid og grunnleggende for alt vi gjør i barnehagen, både i samspill med barna, samarbeid med foreldre og innad i personalgruppen.

Barnehagen har en lokal handlingsplan for å sikre systematikk i arbeidet med det psykososiale barnehagemiljøet. Handlingsplanen gjennomgås i personalgruppen årlig.

IX. Barns seksuelle helse

Plan for seksuell helse, seksualopplysning og seksualitetsopplæring ble vedtatt av bystyret i april 2019, og er utarbeidet med formål om å sikre en helhetlig innsats for å styrke barn og unges seksuelle helse. Planen peker blant annet på barnehagen som en viktig arena for å sikre kunnskap og nødvendig kompetanse om kropp og seksualitet. Slik kan barnehagen styrke barnas begrepsapparat og danne grunnlag for positive holdninger knyttet til selvfølelse, identitet, egenverd, kropp, følelser og grenser. Videre skapes åpenhet og respekt for mangfold og variasjoner i familieformer og kjønnsuttrykk, noe som kan bidra til å forebygge fordommer og diskriminering.

Grunnlaget for god seksuell helse legges allerede tidlig i småbarnsalder. Bevissthet knyttet til barns seksuelle utvikling og kunnskap om hvordan denne kan komme til uttrykk i lek og atferd, er viktig for å kunne møte dette på en konstruktiv måte. Siden barnehagepersonale og foreldre har et felles ansvar for å ivareta barnets trivsel og utvikling, er det naturlig at barns seksuelle helse også er tema både i foreldresamtaler og på foreldremøter.

Rosetårnet barnehage

Adresse: Olav Kyrres gate 59

Postnummer/sted: 5015 BERGEN

E-post: rosetarnet.barnehage@bergen.kommune.no

<https://www.bergen.kommune.no/omkommunen/avdelinger/rosetarnet-barnehage/kontakt>

**BERGEN
KOMMUNE**